

## Pars prima de vniuerso.

nantis inq̄ lege equissima. Et presc̄ptus sapiens de gente xpianor̄ hoc exp̄lit in sermone suo dicens nibil sit in tota rerū vniuersitate tanq̄ in republica vniuersali q̄ nō ab intelligibili aula summi imperatoris aut volendo et iubendo aut sine dō seu pmittendo pcedat ubi sicut ex pcedētibus tibi patefactū est neq̄ finit aut permittit fieri nec eos ip̄os q̄ hic male agunt a cura et puidentia sua deorsum definit aut relinquunt quin post ip̄os male agentes sic ordinat ut pdixi ut creatoīs in dicūm et iusticiā contra semetip̄os exequantur et ip̄e male actiones eoz creatoris sint arma vindicte iustissime ip̄is vero pacientibus si voluerint utilitatū multipliciū ad iumenta pstantes si milia exēpla denauit et rectore ip̄ius de mynistr̄ gubernatiōis ei instrumētis decurrat et auriga.

An omnia eueniāt de necessitate.

Ost hec aut̄ prosequar antiquis illā p̄ questioī que multos antiquos ex agitauit et multos etiā tpe meo in uoluit vic̄ vitrum puidentia et cura creatoris rebus et euentib⁹ necessitatē inferat et fere eadē questio est de sc̄ientia et p̄scienzia ipsius. Ponā igitur in p̄mis ea que in errorem istū multos induxerūt. Horū autem primū est quoniam inquiunt impossibile est diuinam puidentia falli. Necessitatem eueniare quicqd puidit quicquid autē necessitatem eueniare necessariū est quicqd igit̄ puidit creator. Necessariū est puidit autē omne q̄ est futurū seu euenturū. Omne igitur futurū seu euenturū necessariū est omne igit̄ futurū est immutabile et inauer sibile. Amp̄. inquiunt aut̄ possibile est eueniare aliquid eoī que puidit deus aut non si est possibile eo igit̄ posito non accidet impossibile. Ponatur igitur. Erit ergo verum q̄ aliquid eoz que puidit deus euentura nō eueniēt errauit igit̄ puidēdo et verum ē puidentia eius falli in hoc hoc autem certū est omnibus ē impossibile vic̄ deum errare vel puidentia eius falli in aliquo id igit̄ ex quo accidit est impossible. Impossibile igit̄ est aliquid eoī que puidit deus euentura non eueniare. Nihil autem est futurū qd non puidet. Nihil igit̄ est futurū q̄ nō sit necessitatem eueniare. Quia igitur oē q̄ est euenturū puidit deus euenturū omne qd ē euenturū necessitatem eueniūt. H̄is igitur in h̄mōi que zopbisti

ca tendicula et intelligētibus exercitatis in rebus h̄mōi ridende ac puriles arguētis volo te detinere diuti⁹. Reminiscere igit̄ q̄ hoc necessitatem eueniēt euenturū quicqd eueniet vel necessitatem eueniare quicqd puidit deus euenturū duas h̄s intentiones sive duos intellectus qm̄ necessitas potest refiri vel ad singula vel ad totū et alijs verbis fere idem dicitur composite vel diuisim et intellectus. Primi⁹ ē ac si diceret necessitatem eueniare q̄ puidit deus et illud et ita de singulis. Multa aut̄ de singularib⁹ bus iusmodi pculdubio ptingētia sunt et non eueniare possibilia. Si vō necessitas refirat ad totū q̄ ē hoc q̄ hac locutiōe significatur. Quicqd puidit deus eueniēt de qua nemo dubitat qn̄ vera sit et necessaria. Sicut et cōtradictoria eius impossibilis q̄ ē hoc aliquid puidit q̄ hoc eueniēt et hoc sophiste ytalicivel latini dicit̄ esse duplicitatē locutiōis qua potest intelligi ut dicunt de re vel de dicto. et intentio eoz est q̄ dictum q̄ per illā locutionē dicitur quicqd puidit deus eueniēt necessitatem eueniēt sive necessarium. Sicut et ip̄a locutio necessaria et eius p̄tradictoria manifeste impossibilis. Intellectū vō de re vocant id q̄ ergo dicit̄ de singulis et hoc purili et vaga intentio ne. In explicationē namq̄ h̄mōi duplicitatis defuerūt eis et desunt adhuc nontantum sermōes sed etiā intellect⁹ clarus ac depuratus hoc aut̄ apparebit tibi p̄ hoc q̄ dicam manifeste. Primi⁹ quia locutiōe omni dicitur res hoc aut̄ est quoniam omni locutiōe dicitur id q̄ ip̄a significat. Id vō q̄ vnaqueq̄ locutio significat res eiusē etiam si sermo sit vel signū aliud qdciq̄ res dicitur ad sermonē vel locutiōe significantē illū. dictum igitur per locutionē res est. q̄re intellectus de dicto est intellect⁹ de re. Amp̄. p̄sidera ipsum pdicatum et vi debis q̄ aliud non ē nisi necessitas eueniēti hoc autē de ipso dicto nullomodo vere dicitur quoniam dictum nec eueniēt nec eueniēt. Non enim est de futuris. cū ab initio seculoī et modo etiā verum sit et necessarium. Quia igit̄ pdicatum istud non dicit̄ nisi de rebus et naturis non potest intelligi illa locutio nisi de rebus ē ergo veritas vera distinctio quia ista necessitas potest res bus pdicari vel rebus attribui in vniuersalitatem sive vniuersaliter et hoc fit fm̄ veritatem qn̄ intelligitur de dicto fm̄ eos vel p̄ intelligi in singulari seu diuisim et h̄ic in